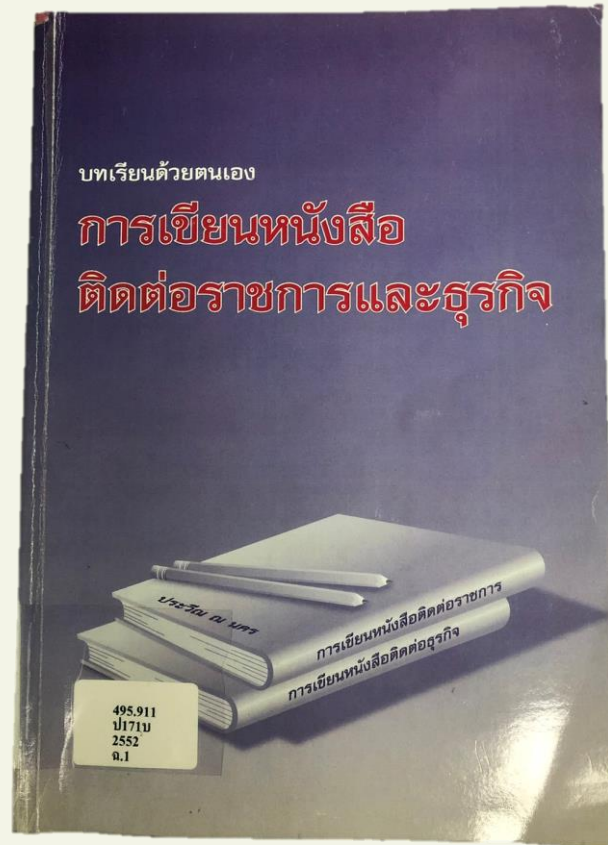

ศิลปะในการแก้ไขร่างหนังสือติดต่อราชการ

ศิลปะในการแก้ไขร่างหนังสือติดต่อราชการ

เรียบเรียงโดย ท่านประวีณ ฅ นคร

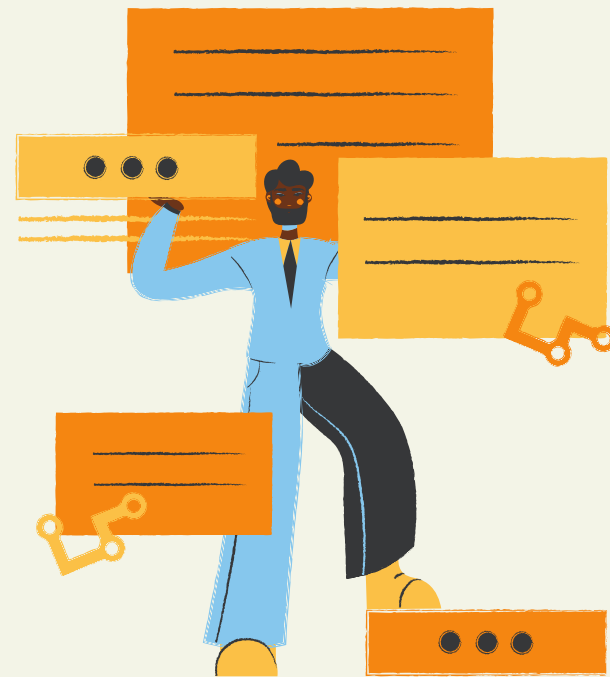
การแก้ไขร่างหนังสือติดต่อกับราชการต้องใช้

ศิลปะ 5 ประการ

๑. รักษาหัวใจผู้ร่าง
๒. เห็นใจผู้พิมพ์
๓. อย่าแก้โดยไม่จำเป็น
๔. แก้ให้อยู่กับร่องกับรอย
๕. แก้โดยมีหลักที่สามารถอธิบายเหตุผลในการแก้ได้

การแก้ไขร่างหนังสือติดต่อราชการต้องใช้ศิลปะ

๑. รักษาหน้าใจผู้ร่าง

การแก้ไขร่างหนังสือติดต่อราชการต้องใช้ศิลปะ

๒. เห็นใจผู้พิมพ์

การแก้ไขร่างหนังสือติดต่อราชการต้องใช้ศิลปะ

ก. อย่าแก้ไขโดยไม่จำเป็น

การแก้ไขร่างหนังสือติดต่อกับราชการต้องใช้ศิลปะ

๔. แก้ให้อยู่กับร่องกับรอย

การแก้ไขร่างหนังสือติดต่อกษการต้องใช้ศิลปะ

๕. แก้โดยมีหลักที่สามารถอธิบายเหตุผลในการแก้ไขได้

ฝากข้อคิดในการแก้ร่างหนังสือติดต่อราชการ

ไม่ควรแก้ ก็อย่าไป พิไรแก้
ผิดหลักแน่ แก้ให้ดี มีเหตุผล
พึงเห็นใจ ผู้ร่างพิมพ์ มีกมล
อย่าให้คน ชุ่นข้อง หรือหมองใจ

การแก้ไขร่างหนังสือราชการ การแก้ไขร่างให้ถูกต้องหลักภาษาไทย

หลักทั่วไปที่นิยมยึดถือ ในการเขียนหนังสือราชการ

- ✓ ๑. เขียนให้ถูกต้อง
- ๒. เขียนให้ชัดเจน
- ๓. เขียนให้รัดกุม
- ๔. เขียนให้กะทัดรัด
- ๕. เขียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

เขียนให้ถูกต้อง

๑. ถูกแบบ
๒. ถูกเนื้อหา
- ✓ ๓. ถูกหลักภาษา
๔. ถูกความนิยม
๕. ถูกใจผู้ลงนาม

รูปประโยคแบบภาษาไทย

ประธาน + กริยา (+ กรรม)

อย่างไรก็ดี ประธานหรือกริยาอาจละไว้ในฐานที่เข้าใจได้

ส่วนขยาย

ประธาน + (ขยายประธาน) + กริยา + กรรม (ขยายกรรม)

➔ **ข้าราชการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี** **สวมใส่**
เสื้อสีชมพูและมีตราสัญลักษณ์

ปัญหาที่พบบ่อย

โครงการนี้สำนักนายก
รัฐมนตรีได้เสนอขึ้นมาแล้ว

แก้ไข

สำนักนายกรัฐมนตรี
ได้เสนอโครงการนี้
ขึ้นมาแล้ว

ในการประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่
๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการได้มีมติ
เห็นชอบ ...

แก้ไข

คณะกรรมการ ในคราวประชุม
เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ ได้มีมติ
เห็นชอบ ...

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีถูกเชิญไปร่วมงาน

แก้ไข

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับเชิญไปร่วมงาน

ขอให้ข้าราชการปฏิบัติตาม
คำสั่งผู้บังคับบัญชาทุกคน

แก้ไข

ขอให้ข้าราชการ
ทุกคนปฏิบัติตาม
คำสั่งผู้บังคับบัญชา

โปรดจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับจำนวน
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ

แก้ไข

โปรดจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับจำนวน
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

ศัพท์บัญญัติ

Template

แผ่นแบบ

Font

รูปแบบตัวพิมพ์

➔ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแผ่นแบบ (Template) มาตรฐานการพิมพ์หนังสือภายนอกหนังสือภายใน และหนังสือประทับตรา ได้ที่ www.opm.go.th

คำสันธาน

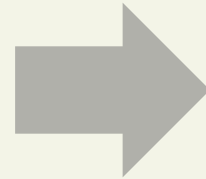
ด้วย โดย ตาม

ส่วน

ด้วยปรากฏว่า

โดยที่ปรากฏว่า

ตามที่ปรากฏว่า

ใช้ขึ้นต้นประโยคได้

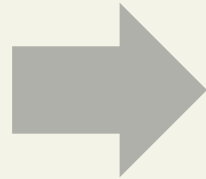
คำสันธาน

และ

กับ

รวมทั้ง

ตลอดจน

ใช้เชื่อมคำ

คำบุพบท

กับ หมายความว่า รวมกัน เกี่ยวข้องกัน หรือเสมอกัน
(กรณีทำหน้าที่เป็นคำบุพบท)

แก่ ใช้นำหน้าคำนามฝ่ายรับ
ไม่เสมอกัน

ทดสอบ

ด้วยสำนักงาน ก.พ. กำหนดจัดโครงการอบรมหลักสูตร “การเขียน
รายงานการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ” ให้ ... ข้าราชการในสังกัด
จำนวน ๕๐ คน

ใช้คำสรรธานคำไหน ?

คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติการจัดให้มีการประกันชีวิตให้ ...
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ให้นำความในข้อ ๑๔ มาใช้บังคับ ... การให้ข้าราชการไปดูงาน
ณ ต่างประเทศโดยอนุโลม

ใช้คำสั่งฐานคำไหน ?

แก้ไขร่างหนังสือราชการ
-การแก้ไขร่างให้ถูกต้องตามนิยม
-การแก้ไขร่างให้ถูกใจผู้ลงนาม

หลักทั่วไปที่นิยมยึดถือ ในการเขียนหนังสือราชการ

- ✓ ๑. เขียนให้ถูกต้อง
- ๒. เขียนให้ชัดเจน
- ๓. เขียนให้รัดกุม
- ๔. เขียนให้กะทัดรัด
- ๕. เขียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

เขียนให้ถูกต้อง

๑. ถูกแบบ
๒. ถูกเนื้อหา
๓. ถูกหลักภาษา
- ✓ ๔. ถูกความนิยม
๕. ถูกใจผู้ลงนาม

เขียนให้ถูกต้องตามความนิยม

✓ ๑. สรรพนาม

๒. ถ้อยคำ สำนวน

๓. วรรคตอน

ความนิยมในสรรพนาม

- ◎ นิยมใช้ชื่อส่วนราชการเป็นสรรพนามในหนังสือราชการ เช่น

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วว่า

- ◎ ไม่นิยมใช้ข้าพเจ้า ผม กระผม ดิฉัน **เว้นแต่** ลงนามหนังสือในเรื่องส่วนบุคคล

เขียนให้ถูกต้องตามความนิยม

๑. สรรพนาม

✓ ๒. ถ้อยคำ สำนวน

๓. วรรคตอน

๑. ถ้อยคำสำนวนภาษาราชการ

พร้อมนี้ได้แจ้งไปทางจังหวัดแล้วเหมือนกัน

แก้ไข

ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดทราบด้วยแล้ว

ประชาชนได้รับความเดือนร้อนแสนสาหัส

แก้ไข

ประชาชนได้รับความเดือนร้อนเป็นอย่างยิ่ง

เครื่องบันทึก ผู้โดยสารตายหมด ไม่มีใครรอด

แก้ไข

เครื่องบันทึก ผู้โดยสารเสียชีวิตทั้งหมด

ให้แจ้งเรื่องนี้ไปได้เลย โดยไม่ต้องรอรับรอง
รายงานการประชุม

แก้ไข

ให้แจ้งเรื่องนี้ไปให้ส่วนราชการทราบได้
โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

เรื่องนี้

✓ เรื่องนี้ ✓ กรณีนี้

เรื่องนั้น

✓ เรื่องดังกล่าว

✓ กรณีดังกล่าว

ผู้ใด

ผู้นั้น

เสร็จแล้ว

✓ แล้วเสร็จ เสร็จเรียบร้อยแล้ว แล้ว

ยังไม่ได้ทำ

✓ ยังมีได้ดำเนินการแต่ประการใด

ถึงตอนนี้

✓ บัดนี้

๓ อาทิตย์

✓ ๓ สัปดาห์ สามสัปดาห์

เวลาผ่านมานานแล้ว

✓ ระยะเวลาได้ล่วงเลยมา
พอสมควรแล้ว

ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาเลย

✓ ยังมีได้รับแจ้งผลการพิจารณา
แต่ประการใด

ไม่รู้ว่า

✓ ไม่ทราบ

ไม่ใช่

✓ ไม่ใช่ ✓ มีใช่

ไม่ได้

✓ ไม่ได้

✓ มีได้ หาได้ไม่

มีอาจ ... ได้

ไม่ดี

✓ มีชอบ ไม่สมควร

อนุเคราะห์

สนับสนุน

ร่วมมือ

เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือ

ส่งเสริม ช่วยเหลือ อุปการะ

เช่น สนับสนุนการศึกษา

พร้อมใจช่วยกัน

ที่มา พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

ช่วยเหลือ

ขอความอนุเคราะห์

ขอความสนับสนุน

ขอรับการสนับสนุน

ขอความร่วมมือ

เจอว่า

✓ พบว่า ปรากฏว่า

บอกกว่า

✓ แจ้งว่า

ต้องการ

✓ ประสงค์ มีความประสงค์

เห็นชอบ

เห็นชอบด้วย

เห็นชอบในหลักการ

เห็นชอบด้วยในหลักการ

เห็นชอบเป็นหลักการ

ขอให้พิจารณาดำเนินการ

ให้พิจารณาดำเนินการ

ให้ดำเนินการ

ขอได้โปรด ...

ขอได้กรุณา ... กรุณา ...

๒. ถ้อยคำสำนวนภาษากฎหมาย

การเขียนอ้างอิงกฎหมาย กฎ ระเบียบ

พระราชบัญญัติ ... มาตรา ...

บัญญัติให้

พระราชบัญญัติ ... มาตรา ...

บัญญัติว่า

พระราชกฤษฎีกา ... มาตรา ...

กำหนดให้

พระราชกฤษฎีกา ... มาตรา ...

กำหนดว่า

พระราชกำหนด ... มาตรา ...

กำหนดให้

พระราชกำหนด ... มาตรา ...

กำหนดว่า

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ... ข้อ ...

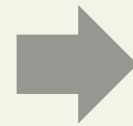
กำหนดให้

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ... ข้อ ...

กำหนดว่า

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ... ข้อ ...

กำหนดให้ กำหนดว่า

ควร

ฟัง

ยอม

ต้อง

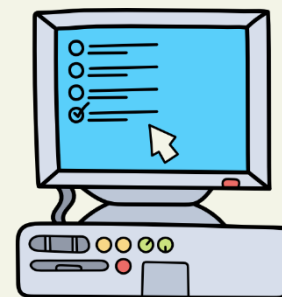
ให้

- เป็นคำแนะนำทั่วไป มีผลบังคับทางจิตใจ
- เป็นการวางปทัสสถาน มีผลบังคับทางสังคม
- เป็นคำบังคับอย่างเป็นทางการ
- แต่ไม่เด็ดขาด ให้ใช้ดุลยพินิจได้
- เป็นคำบังคับเป็นทางการอย่างเด็ดขาด
- เป็นคำบังคับเป็นทางการอย่างเด็ดขาด

๓. หลีกเลี้ยงถ้อยคำฟุ่มเฟือย
เกินความจำเป็น

~~ท~~งสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว
มีความเห็นดังนี้

ได้รับแจ้งเหตุว่า มีศพ~~ผู้~~เสียชีวิต
ลอยน้ำอยู่ในคลองผดุงกรุงเกษม

ขอให้กรรมการปกครอง~~ด~~~~เนิน~~~~การ~~
สืบสวนให้ได้ความว่าผู้ใดทุจริตยักยอกเงินรายนี้

ที่ประชุมได้~~มี~~~~การ~~พิจารณาให้~~มี~~~~การ~~
เปลี่ยนแปลงอนุกรรมการบางท่าน

๔. หลีกเลี้ยงถ้อยคำความหมายกำกวม

คำที่มีความหมายตรง - ความหมายแฝง

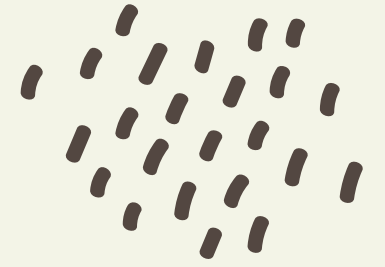
01 ผู้อำนวยความสะดวกอ่อน

03 ครูฝึกนักบินคนนี้โดดรมเก่ง

02 ให้นักเรียนรับประทาน
นมเสียคนละกล่อง

04 น้ำเย็นหมดแล้ว

ใบรับรองแพทย์

ใบรับรองว่าเป็นแพทย์

ใบรับรองของแพทย์

นักศึกษามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ยากจน

นักศึกษายากจน

มหาวิทยาลัยยากจน

๕. หลีกเลี้ยงถ้อยคำ
ความหมายขัดแย้งกัน

ตัวอย่าง

ตำรวจค่อย ๆ คลานเข้าโอบล้อมผู้ร้ายอย่างรวดเร็ว

ตำรวจรัวกระสุนใส่ผู้ร้าย ๑ นัด

๖. ถ้อยคำบางคำ

๗. ถ้อยคำบางคำ

๑ อาจใช้แทนกันไม่ได้

๒ อาจใช้แทนกันได้

และ

ใช้ในกรณีที่หมายถึง
ทั้งหมด ด้วยกัน

หรือ

ใช้ในกรณีที่หมายถึง
อย่างไหนก็ได้

มีคำสั่งให้นาย ก. หรือนาย ข.
อยู่เวรยามรักษาการณ์สถานที่ราชการ

แก้ไข

มีคำสั่งให้นาย ก. และนาย ข.
อยู่เวรยามรักษาการณ์สถานที่ราชการ

ห้ามสูบบุหรี่และดื่มสุราระหว่างปฏิบัติงาน

ห้ามสูบบุหรี่หรือดื่มสุราระหว่างปฏิบัติงาน

ห้ามสูบบุหรี่และดื่มสุราระหว่างปฏิบัติงาน

๗. หลีกเลี่ยงการใช้คำเชื่อมซ้ำ ๆ กัน

ที่ ซึ่ง อัน

~~ผู้~~^{ซึ่ง} เป็นพลเมืองของประเทศใด
ที่ทำการ~~ที่~~^{อัน} เป็นการบ่อนทำลายความมั่นคง
ของประเทศนั้น ควรได้รับการประณามว่า
เป็นผู้ทรยศต่อประเทศชาติ

แนวทางการใช้คำ “ที่” “ซึ่ง”

ที่

ใช้สำหรับสถานที่

ซึ่ง

ใช้สำหรับบุคคล

สถานที่ที่ผู้ซึ่งยื่นคำขออนุญาตไว้

และ กับ รวมทั้ง ตลอดจน

จะถือว่าผู้ใดกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
ราชการได้ก็ต่อเมื่อผู้นั้นมีหน้าที่ราชการ และได้
กระทำการหรือละเว้นกระทำการตามหน้าที่นั้น
โดยมิชอบ ~~และ~~^{กับ}จะต้องมีเจตนาที่จะให้ตนเองหรือ
ผู้อื่นได้รับประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย

และ กับ รวมทั้ง ตลอดจน

การจัดระเบียบพนักงาน และการกำหนด
ตำแหน่ง ~~รวมทั้ง~~ อัตราเงินเดือนพนักงานเทศบาล
ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๘. ใช้ถ้อยคำเสริมสร้างไม่กระเทือนใจผู้รับ

โครงการที่เสนอมาใช้ไม่ได้

แก้ไข

โครงการที่เสนอนับว่าดีแต่ยังไม่เหมาะสม
ที่จะดำเนินการขณะนี้

การปฏิบัติดังกล่าวผิดระเบียบฯ

แก้ไข

การปฏิบัติดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับที่ระเบียบฯ กำหนด

ความนิยมในวรรคตอน

๑. การเว้นวรรค
๒. การย่อหน้าขึ้นตอนใหม่

การจัดวรรคตอนให้ถูกต้องตามระเบียบงานสารบรรณฯ

- ๑ การเว้นวรรคโดยทั่วไป ให้เว้น ๒ จังหวะเคาะ
- ๑ การเว้นวรรคระหว่างหัวข้อเรื่องกับเรื่องให้เว้น ๒ จังหวะเคาะ

เรื่อง ขอเชิญประชุมคณะกรรมการราชการ
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕
เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒ เคาะ

๒ เคาะ

1 enter

1 enter + before 6 pt

๑ การเว้นวรรคในเนื้อหา เรื่องที่พิมพ์มีเนื้อหาเดียวกัน ให้เว้น ๑
จังหวะเคาะ เนื้อหาต่างกัน ให้เว้น ๒ จังหวะเคาะ

๑ เคาะ

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามระเบียบ-
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖
ข้อ ๑๑ กำหนดให้ ...

ห้ามเคาะ

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดจัดฝึกอบรมหลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดีให้แก่ข้าราชการที่ได้รับการบรรจุใหม่ในสังกัด จำนวน ๓๐ คน

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดจัดฝึกอบรมหลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดีให้แก่ข้าราชการที่ได้รับการบรรจุใหม่ในสังกัด ... ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

๒ เคาะ

ทดสอบ

ข้อใดเว้นวรรคได้อย่างเหมาะสม?

ก. ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ

ข. ท่านผู้หญิง บุตรี วีระไวทยะ

ข้อใดเว้นวรรคได้อย่างเหมาะสม?

ก. หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล

ข. หม่อมหลวง ปนัดดา ดิศกุล

ข้อใดเว้นวรรคได้อย่างเหมาะสม?

ก. ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ

ข. ศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ

ข้อใดเว้นวรรคได้อย่างเหมาะสม?

ก. พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์

ข. พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

ข้อใดใช้วรรคตอนในการพิมพ์เครื่องหมาย “ฯ” ได้อย่างเหมาะสม?

- ก. กรุงเทพฯ และปริมณฑล
- ข. กรุงเทพฯ ฯ และปริมณฑล
- ค. กรุงเทพฯและปริมณฑล

ข้อใดใช้วรรคตอนในการพิมพ์เครื่องหมาย

“๓” ได้อย่างเหมาะสม?

- ก. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ข. หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ค. ถูกทุกข้อ

ข้อใดใช้วรรคตอนในการพิมพ์ได้ถูกต้อง?

ก. ที่ นร๐๕๐๔/๑๒๔๙

ข. ที่ นร ๐๕๐๔/ ๑๒๔๒๙

ค. ที่ นร ๐๕๐๔/๑๔๒๙

ข้อใดใช้วรรคตอนในการพิมพ์ได้ถูกต้อง?

- ก. ที่ นร๐๕๐๔/ ว ๑๒๔๙
- ข. ที่ นร ๐๕๐๔/ว๑๒๔๒๙
- ค. ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๑๔๒๙

ด้วยปรากฏว่า.....

สำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว
เห็นว่า.....

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า
..... จึงมีมติว่า

จึงเรียนมาเพื่อ.....

ข้อควรระวัง

ไม่ควรขึ้นย่อหน้าใหม่หากความเดิมยังไม่จบ
เนื่องจากจะทำให้ขาดความต่อเนื่อง